

»Mladi za napredek Maribora 2017«

34. srečanje

PRAVICO IMAM DO UČENJA

Raziskovalno področje: pedagogika

RAZISKOVALNA NALOGA

Avtor: PIJA MERKUŠ, ŠPELA RIBIČ
Mentor: HELENA ROŠKER ŠTOK
Šola: OŠ DRAGA KOBALA MARIBOR

Maribor, januar 2017

Mladi za napredek Maribora 2017

34. srečanje

PRAVICO IMAM DO UČENJA

Raziskovalno področje: pedagogika

RAZISKOVALNA NALOGA

Maribor, januar 2017

KAZALO

KAZALO GRAFOV	4
POVZETEK	5
ZAHVALA	5
NAMEN	6
HIPOTEZE	6
METODOLOGIJA	7
UVOD	7
MEDIJI	8
KAŠEN JE PROFIL NASILNEŽA IN KAKŠEN JE PROFIL ŽRTVE	10
KONFLIKTI MED UČENCI	10
DISCIPLINA V ŠOLI	11
ZAKONODAJA, KI OPREDELJUJE PRAVICE IN DOLŽNOSTI UČENCEV	12
KAKŠNE SO PRAVICE IN DOLŽNOSTI UČENCEV	12
NALOGE ODDELČNE SKUPNOSTI	13
SKUPNOST UČENCEV ŠOLE	13
PRAVILNIK O VZGOJNIH OPOMINIH V ŠOLI	14
VZROKI ZA NEPRIMERNO OBNAŠANJE UČENCEV	14
INTERVJU S SVETOVALNO DELAVKO	15
ANKETA ZA UČENCE-rezultati	18
ANKETA ZA UČITELJE - rezultati	27
RAZPRAVA	34
ZAKLJUČEK (DRUŽBENA ODGOVORNOST)	35
PRILOGE	38
VIRI IN LITERATURA:	42
SPLETNI VIRI	42

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Spolna sestava -učenci.....	18
Graf 2: Učenci po razredih.....	18
Graf 3: Kako pridobivam znanje	19
Graf 4: Vloga tišine pri učenju v šoli.....	19
Graf 5: Vloga tišine pri učenju doma.....	20
Graf 6: Dojemanje razlage učitelja.....	20
Graf 7: Sledenje pouki v oddelku	21
Graf 8: Ali učenec moti pouk.....	21
Graf 9: Ali motijo pouk povsod ali le pri določenih predmetih/učiteljih	22
Graf 10: Ali moteči učenci ovirajo ostale	22
Graf 11: Ali ima učitelj možnost umiriti motečega učenca	23
Graf 12: Vpliv staršev na otrokovo obnašanje	24
Graf 13: Vplivi obnašanja na učenca	24
Graf 14: Vzroki za problematičnost učenca	25
Graf 15: Ali trenutne kazni zaležejo	25
Graf 16: Ali meniš da potrebujemo strožje kazni.....	26
Graf 17: Predlogi kazni	26
Graf 18: Spol učiteljev	27
Graf 19: Razdelitev anketiranih učiteljev glede na starost učencev	27
Graf 20: Delovne izkušnje učiteljev.....	28
Graf 21: disciplinski ukrepi nekoč in danes.....	28
Graf 22: Vzroki za disciplinske probleme.....	29
Graf 23: Ste že reševali konflikte med učenci	29
Graf 24: Število konfliktov na leto	30
Graf 25: Kako se počutite ob reševanju konfliktov	30
Graf 26: Kako ob konfliktu reagirajo ostali opazovalci.....	31
Graf 27: Se stanje po ukrepu izboljša	31
Graf 28: Vzvodi učiteljev za uspešno reševanje težav	32
Graf 29: Uspešnost reševanja konfliktov	33
Graf 30: Kako se počutite ob reševanju težav med učenci	33
Graf 31: Ste že naleteli na nasilje nad učiteljem	34

POVZETEK

V najini raziskovalni nalogi sva želeli ugotoviti, kako se na naši šoli učenci obnašajo med poukom in kakšne so posledice za učence, ki motijo pouk. Vprašali sva se, kakšne možnosti imajo ostali, da sledijo pouku. Izhajali sva iz lastnih izkušenj v oddelku. Vsa leta se ponavljajo enake težave. Stanje se ne izboljša. V nalogi sva ugotovili, da je največkrat prisotna metoda razgovora ob reševanju konfliktov. Za pomoč sva zaprosile učence kakor tudi učitelje. Moteči učenci ne ovirajo pri delu le učiteljev temveč tudi sošolce. Opravili sva tudi intervju s svetovalno delavko na naši šoli. Opisala nama je stanje na naši šoli skozi leta. Ugotovili sva, da je danes več problematičnih učencev kot jih je bilo včasih in da učitelji več nimajo avtoritete.

ZAHVALA

Zahvaliti bi se želeli mentorici za vse namige in pogovore, svetovalni delavki na šoli za pogovor in odgovore pri intervjuju, sošolcem za odgovore in staršem pri vzpodbudi.

NAMEN

Namen naloge je opozoriti družbo, da spremembe časa niso vidne samo na političnem, gospodarskem, socialnem področju, temveč tudi v obnašanju in odnosu otrok. Včasih je bila vzgoja strožja, starši so uporabili trdo roko in šibo. Danes je vzgoja permisivna, polna pogovorov, nežnega pristopa do vzgoje otrok. In kakšna je danes družba? Znamo lepo povedati, kako morajo stvari delovati, ne znamo pa jih udejaniti. Družba je polna besed, kako poteka nasilje med mladimi, kako prihaja do uživanja nedovoljenih substanc, kako moramo biti varni na internetu... Kako pa se spreminjajo vloge v družbi? Kje so avtoritete? Kdo so avtoritete? Ali imamo vsi enako predstavo o njih? V razredu zagotovo ne. Nekateri že od doma prinesejo določene vzorce obnašanja, tako pozitivne, kakor negativne. Učenci, kjer doma znajo živeti vrednote, jih znajo uporabiti tudi izven doma. Znajo pozdraviti, se zahvaliti, počakati, poznajo pravila obnašanja... Nekateri se žal obnašajo, kot da so sami na svetu in je svet njihov, ter se morajo drugi prilagajati samo njim. Ti se neprimerno obnašajo na vseh področjih. Tako v negativnem smislu izstopajo v družini, med vrstniki, v razredu. Šibkejši se od njih učijo in postajajo njim enaki. In kaj se jim zgodi? Praviloma nič. Kdo je za to kriv? Kaj sporočamo z našo pasivnostjo njemu in drugim? Občutek imava, da se spremembe tihotapijo v družbo, družba pa ne napravi nič. Si zakriva oči, ušesa in usta?

HIPOTEZE

1. Moteči učenci motijo pouk pri vseh predmetih.
2. Moteči učenci ne spremenijo svojega obnašanja po kaznih.
3. Večino ostalih učencev njihova dejanja ne motijo.
4. Na moteče učence vpliva tudi stanje v družini – večinoma jih starši zagovarjajo.

METODOLOGIJA

Naloge sva se lotili tako, da sva se pogovorili z mentorico. Izhajali sva iz lastnega oddelka, saj že nekaj časa opažava vedenjske razlike med nami in v odnosu do učiteljev. Analizirali sva stanje v lastnem oddelku, poiskale primere iz ožjega okolja, pregledali literaturo, izvedli intervju in anketo. Podatke sva ovrednotili in povzeli, ter tako prišli do zaključkov.

UVOD

Pravico do učenja ima vsak. Med poukom imamo pravico do razlage učitelja in pri tem nas nihče nima pravice motiti. Med poukom ne delajo vsi učenci enako in misliiva, da je potrebno uvesti strožje kazni za problematične učence. Problematični učenci se morejo zavedati svojih dejanj in uvesti bi morali potrebne posledice, ki bi ustavile njihovo obnašanje. Zanima naju kako se počutijo učenci, ki si želijo sodelovati pri pouku. Učenci imamo pravico do razlage brez, da jih kdo moti. Učitelji stojijo pred nalogo, kako učence motivirati s snovjo, jih nekaj naučiti. V teh letih šolanja opazujemo sošolce in pogovore vrstnikov, ter reakcije učiteljev. Učenec je užalil učiteljico in mi smo uživali pri tem, ker ni bilo ta trenutek potrebno delati, čas pa je tekel. Isti učenec nikoli ne posluša pri pouku, prepira se z učitelji. Na koncu izsili pozitivno oceno in napreduje. Ostali se trudijo, nekateri pošteno garajo za pozitivno oceno, se ne prepirajo in dobijo enako oceno. Včasih v vsesplošnem neredu tudi kaj preslišimo, kar bi morali zabeležiti ali si zapomniti. Tudi navodila mora učitelj večkrat ponoviti. Poznava primer, ko je bil učenec kaznovan zaradi neprimernega obnašanja. Učitelji so mu obljubili, da bo lahko šel v šolo v naravi, če se bo njegovo obnašanje izboljšalo, v nasprotnem primeru pa ne. Učenec je izboljšal obnašanje do šole v naravi, kasneje je z neprimernim obnašanjem nadaljeval. Poznava tudi primer, ko je učenec v nižjih razredih brcnil učiteljico v nogo, kasneje smo ugotovili, da je imela na tem mestu klopa in je bila bolečina toliko večja. V vseh teh primerih sva ugotovili, da učenci svojega obnašanja večinoma ne izboljšajo. Neprimerno obnašanje pri pouku se pozna tudi na njihovem uspehu. Kasneje se posledica vidi,

ko se ne morejo vpisati v želeno srednjo šolo. Tudi delovni učenci čutijo posledice razgrajatev v razredu. Dobimo več domače naloge, snov je hitreje razložena ali podana. Navsezadnje pa je še nekaj, kar nihče ne omenja. Kako pa je z učiteljem, kje so pa njegove pravice. Vsi govorijo o človekovih pravicah, o pravicah otrok, o pravici do izobrazbe... Kje se ene pravice končajo in kje se začnejo druge. Ali tudi učitelj nima pravice delati v varnem okolju. Ali se sme mladostnik, ki ga ščitijo starši, zakoni res dovoliti vse in postavlja v krivičen položaj učitelja in vrstnike? Včasih se vprašamo, kdo piše zakone? Verjetno ne tisti, ki že leta delajo v razredih s problematičnimi otroki in težavnimi starši.

MEDIJI

Ko sva iskali po spletu članke o nasilju v šolah, sva našli članek v Delu, ki govori o nasilju v eni izmed ljubljanskih osnovnih šol. Ravnatelj šole, kjer se nasilje odvija navaja, da šola nima pravih mehanizmov za discipliniranje učenca, če starši odklonijo sodelovanje. V članku je čutiti nemoč šole in strokovnih delavcev. Med drugim je dodano, da smo v času uvajanja devetletke preveč časa posvetili otrokovim pravicam, premalo pa otrokovim dolžnostim. Članek na koncu ne ponuja nikakršnih rešitev. Omenja le uradno pot, postopek, ki ga šola vodi, kadar prihaja do nasilja. Celotna inšpekcijske službe, ki bi naj šole podprle v njihovi prizadevnosti disciplinirati učence, razveljavljajo vzgojne ukrepe. (vir1)

Z zanimanjem sva prebrali tudi povzetek diplomske naloge, ki govori o nasilju. Med vrstniško nasilje je pripeljalo celo do samomorov mladostnikov. Zato danes več pozornosti namenjamo nasilju in osveščanju o njem. V Sloveniji se o tem govori v času po osamosvojitvi. Vanja Lukežič v svoji nalogi ugotavlja, da je stopnja nasilja med mestnimi in podeželskimi šolami enaka. Nasilje opisuje kot maltretiranje, trpinčenje, zlorabljanje... Žrtev se ne more braniti in nasilje drugega ji povzroča strah. Oblike nasilja so lahko različne. Lahko so verbalne, psihične in socialne. V svoji raziskavi ugotavlja, da so tretješolci dvakrat bolj nasilni kot šestošolci. Torej nasilje s starostjo upada. Nekdo, ki je nasilje že izvajal nad drugimi, tega z leti ne opusti. Torej nasilno vlogo opravlja več let. Avtorica ponuja tudi svoje rešitve. Te vidi v pogovoru,

soočanju, informiranju, prevzemanju odgovornosti za lastna dejanja. (vir 2)

Pozorni sva postali tudi na članek, ki se trenutno dogaja v Nemčiji. V zatožno klop je sedel učitelj glasbene vzgoje, ki so ga obdolžili oropanja svobode učencev. Kaj se je zgodilo? Nemirni učenci so morali pisati test. Ob zaključku naj bi sedel pred vrata in učencev ni spustil ven. Eden izmed učencev je vzel telefon in poklical mamo. Ti starši so poiskali pravno pomoč. Sedaj se sodišče ukvarja s primerom. Po kazenskem zakoniku je prepovedano človeku omejevati svobodo. Na drugi strani pa je vprašanje poseganja v pedagoški proces. Iz tega stališča gledano to pomeni, da ko ura odzvoni, učitelj več ne more in ne sme pobrati testov, jih na izletu več ne miri in pazi in podobno. Tudi sodniki in pedagogi se sprašujejo kam takšen način vodi. Je pa zanimiv komentar v katerem piše, naj družba ne pričakuje, da ob šola postala delavnica ali popravljavnica »pokvarjene družine« in za popravljanje napak staršev. Sklepna misel je, da imajo asocialni starši asocialne otroke. Takšne starše bi morali poslati k pouku o obnašanju in jih kazensko ovaditi. (vir 3)

V oddaji na RTV 4 sogovorniki omenjajo vse te dosedanje težave in dodajo piramido šolskega prostora v kateri je na vrhu učenec, učitelj pa je na repu. V pogovoru napeljejo tudi do točke, v kateri izpostavijo posameznika. Vse težave se vrtijo okrog enega nasilneža. Starši so zaščitniški in rečejo, da so pravice njihovega otroka kršene. Kako pa je s pravicami ostalih. Pravice posameznika ne smejo biti pred pravicami skupine. Morda tudi napačno razumemo nasilje. Umakniti žrtev ni rešitev. Prešolanje ni rešitev. Nasilnež nima empatije. Žrtev je potrebno okrepiti. Vsi sogovorniki so enotni, da je potrebno odgovornost prenesti na starše. Sprašujejo se tudi, zakaj je bila izbrisana ocena iz vedenja. Premalo omenjamo vzgojni element. Tako je tudi zato, ker se v šoli pojavlja strah. Strah pred oblastjo. Gre se za anonimke na katere oblast vedno odreagira. (vir 4)

KAŠEN JE PROFIL NASILNEŽA IN KAKŠEN JE PROFIL ŽRTVE

V publikaciji, ki jo je izdala Šola za ravnatelje (Koren, 2009, 61 – 63) je opisan profil žrtve in nasilneža. Tako opisujejo žrtev, kot boječo, drži se učitelja, neopravičeno izostaja, izgublja stvari, se zapre vase, mu je slabo, je nervozen, pogosto bolan, ne želi v šolo, izogiba se pogovoru, postaja nasilen do mlajših, se brani z jokom, umikom, je osamljen, ... Omenjajo tudi vzroke, ki vplivajo na pojav vrstniškega nasilja, predvsem žrtve. Najde jih v družinski dinamiki. Možno je, da je družina prestroga, ali pretirano zaščitniška. Dalje opredeljuje tudi nasilneža. Ta je telesno močnejši ima potrebo po nadvladanju, nizko toleranco, hitro se razjezi, nima sočutja, ne upošteva pravil, ceni moč, materialni uspeh, ne občuti krivde, ne sprejema odgovornosti za svoja dejanja. In zakaj pride do tega? Možno je, da je nagrajen za agresivno vedenje od staršev, vzornikov, tekmovalnost za vsako ceno, sebičnosti, izkoriščanje drugih, kompenzira lastno bolečino s tem, da jo ustvarja drugim, težave v šoli... Kaj pa nasilje nad učitelji. Ugotovljeno je bilo, da nasilje na slovenskih šolah narašča. Največkrat se pojavlja verbalno in psihično nasilje, kot grožnje, klevetanje, šikaniranje, izsiljevanje. Več kot 60 % slovenskih učiteljev je že doživelo fizično nasilje učencev nad seboj. Pojavlja se tudi uničevanje lastnine. Dalje piše, kaj lahko napravi šola. Šola je dolžna odreagirati in preprečevati nasilje. Šola lahko deluje predvsem preventivno tako, da senzibilizira udeležence do nasilja, razvija preventivne dejavnosti, se ukvarja z obravnavo storjenega nasilja, pomaga žrtvi in povzročitelju. (vir 5)

KONFLIKTI MED UČENCI

Konflikt je normalen del življenja in še posebej normalen del življenja v šoli. Vsaka oseba v šolski skupnosti je vsaj enkrat vključena v konflikt in še posebej konflikti učencev obsegajo široko področje problemov. Do konflikta lahko pride zaradi žaljivk, težav z dekletom ali fantom, govoric, izposojanja in ne vračanja stvari. So pa tudi drugi konflikti med učenci, ki so bolj resni in lahko vključujejo tudi fizično nasilje,

rasizem ali tolpe. Šola se začne vmešavati v konflikte učencev, ko začnejo kršiti pravila. Tudi, ko se šola vplete v konflikt, je poudarek na disciplini ne pa na razsežnosti konfliktov. Pogosto se dogaja, da so učenci kaznovani zaradi njihovega vedenja, šola pa jim ne da spodbude, da bi sami rešili konflikt, zaradi katerega so bili kaznovani. Učenci odslužijo kazen, brez, da bi se boljše poglobili v konflikt in bi ga poskušali rešiti sami. S tem jim šola poskuša pomagati, ampak je včasih lahko konflikt prevelik in še samo poslabša situacijo. Teoretično bi morale kazni odvreniti učenca od ne primerne obnašanja, ampak po navadi ukrepi in ukori ne pomagajo učencema, ki imata konflikt. Učenca se zaradi kazni, ki sta jo nakopala drug drugemu kasneje maščujeta. Veliko učencev je večkrat kaznovanih zaradi kršitve istih pravil. Kazen sama ne pripomore, da bi učence prevzeli odgovornost za svoje ravnanje. Lahko se tudi zgodi, da kaznovanje učencem sporoča, da ne sodijo v šolo in to lahko povzroči, da se učenec preneha učiti in ne želi več hoditi v šolo. Včasih se je kazen dopolnjevala tudi z nezadovoljstvom staršem in dodatnim kaznovanjem doma, vendar danes temu več ni tako. (Cohen, 2012)

DISCIPLINA V ŠOLI

Izobraževanje s pomočjo osnovne šole je eno izmed oblik nadzorovanja vedenja otrok. Ne gre dvomiti o tem, da je ena izmed nalog šole tako danes kot je bila včasih discipliniranje tistih, ki vanjo zahajajo. Včasih so otroci predstavljali staršem element varnosti za starost, hkrati pa so odrasli na njih uporabljali najbolj stroge oblike kaznovanja. Avtoritarnost vzgoje in izobraževanja, ki je bilo značilno za ves čas razvoja človeške družbe je v preteklem času zamenjala permisivna vzgoja. Včasih je imelo kaznovanje in discipliniranje v vzgoji in v šoli svoje mesto, to kar se je spremenilo, so predvsem oblike enega in drugega načina vzgoje. (Šelih, 1996)

ZAKONODAJA, KI OPREDELJUJE PRAVICE IN DOLŽNOSTI UČENCEV

KAKŠNE SO PRAVICE IN DOLŽNOSTI UČENCEV

Zakon o osnovni šoli v svojem 2. členu govori o ciljih osnovnošolskega izobraževanja, med katerimi je omenjen osebnosti razvoj, vzgoja, izobraževanje za trajnostni razvoj, razvijanje pismenosti, razumevanje tujih jezikov... in govori o doseganju znanja na vseh področjih. V svojih začetnih členih govori o pravicah do izobraževanja vseh skupin učencev, tujcev, izobraževanju v bolnišnicah, nadarjenih, učencev z učnimi težavami,... Zakon predpisuje program osnovne šole, predpisuje predmetnik in učni načrt,...

Podrobneje sva pregledali člene, ki opisujejo pravice in dolžnosti učencev. Naše dolžnosti so, da spoštujemo pravice drugih učencev in delavcev šole ter moramo imeti spoštljiv in strpen odnos do individualnosti, veroizpovedi, rase, spola,... Izpolniti moramo osnovnošolsko obveznost ter redno in točno obiskovati pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti. Noben učenec ne sme pri delu ovirati drugih učencev in delavcev šole. Upoštevati moramo pravila hišnega reda. Odgovorno moramo ravnati z lastnino šole in učencev in je ne smemo namerno poškodovati. Naša dolžnost je tudi, da sodelujemo pri dogovorjenih oblikah dežurstva učencev. Učenci imamo tudi svoje pravice.

Pravico imamo do obiskovanja pouka in drugih vzgojno izobraževalnih dejavnosti. Pravico imamo do pridobivanja znanja, spretnosti in navade za vseživljenjsko učenje. Okolje v šoli mora biti za vsakega učenca varno in spodbudno. Šola mora vsakemu učencu zagotavljati enakopravno obravnavanje ne glede na spol, raso ali veroizpoved. Učitelji in drugi delavci šole morajo spoštovati osebnost, individualnost, človeško dostojanstvo in pravico do zasebnosti vsakega učenca. Učencem mora biti omogočeno tudi izven pouka omogočeno dobiti dodatno razlago in nasvet. Pri pouku se mora upoštevati radovednost, razvojne značilnosti, predznanje in individualne posebnosti vsakega učenca. Pravico imamo, da dobimo pri delu pomoč in podporo, če jo potrebujemo. Pravico imamo tudi do sodelovanja pri ocenjevanju. (vir 6)

NALOGE ODDELČNE SKUPNOSTI

Učenci pri razrednih urah skupaj z razrednikom obravnavamo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in šole ter oblikujemo predloge in pobude za boljše delo in razreševanje problemov. Skupaj obravnavamo učni uspeh v razredu in si lahko tudi organizirajo medsebojno pomoč pri učenju. Organiziramo pomoč sošolcem v različnih težavah in jih poskušamo rešiti. Skupaj obravnavamo kršitve in predlagamo načine ukrepanja in preventivnega delovanja. Dajemo pobude in predloge v zvezi s poukom, programom dnevom dejavnosti, ekskurzij, šolskih prireditvev,... Oblikujemo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti. Skupaj organiziramo različne akcije in prireditve. Opravljamo tudi druge naloge, za katere se dogovorimo.

(vir 6)

SKUPNOST UČENCEV ŠOLE

Za uveljavljane pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v skupnost učencev šole. Skupnost učencev šole skupaj sprejme letni program dela. Zbirajo pripombe in predloge oddelčnih skupnosti v zvezi s programom pouka, ekskurzij, dnevom dejavnosti, prireditvev in drugih dejavnosti, ki jih organizira šola. Opozarjajo ravnatelja in svet šole na morebitne kršitve pravic učenec. Organizirajo šolske prireditve, sodelujejo pri izdajanju časopisa in informirajo ostale učence o svojih dejavnostih. Načrtujejo in organizirajo skupne akcije (zbiralne akcije, solidarnostne akcije). Predlagajo izboljšave in sodelujejo pri uresničitvi idej. Oblikujejo predloge za priznanja, nagrade in pohvale. Skupnost učencev šole ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj. Mentorja lahko predlagajo predstavniki oddelčnih skupnosti. Pred imenovanjem mentorja si mora ravnatelj pridobiti mnenje skupnosti učencev šole. (vir 6)

PRAVILNIK O VZGOJNIH OPOMINIH V ŠOLI

Učencu se lahko izreče vzgojni opomin, kadar krši dolžnosti in odgovornosti, določene z zakonom, drugimi predpisi in ko vzgojne dejavnosti oziroma vzgojni ukrepi ob prehodnih kršitvah niso dosegli namena. Obrazložen pisni predlog za izrek vzgojnega opomina poda strokovni delavec šole razredniku. Razrednik preveri, ali je učenec kršil odgovornosti in dolžnosti, določene z zakonom, drugimi predpisi šole ter katere vzgojne dejavnosti in ukrepe je šola že izvedla. Razrednik nato opravi razgovor z učencem in njegovimi starši oziroma strokovnim delavcem šole, ki zastopa interese učenca, če se starši ne udeležijo pogovora. Po pogovoru razrednik pripravi pisni obrazložen predlog za izrek vzgojnega opomina in ga posreduje učiteljskemu zboru. Če razrednik oceni, da ni razlogov za izrek vzgojnega opomina, o tem seznaniti učiteljski zbor. Z razrednikom sodeluje šolska svetovalna služba, po potrebi pa tudi drugi strokovni delavci šole. (vir 7)

VZROKI ZA NEPRIMERNO OBNAŠANJE UČENCEV

Po pogovorih z odraslimi in najinim opažanjem prihaja vzrok za neprimerno obnašanje iz domačega okolja, kjer starši nimajo avtoritete. Ne naučijo svoji otrok spoštovanja do drugih oseb, to se vidi v šoli, ko tudi učenci ne spoštujejo svojih sošolcev in učiteljev. V nekaterih primerih se lahko zgodi tudi, da učenci z neprimernim obnašanjem iščejo pozornost. S tem, da se z učitelji prepirajo in tako zabavajo razred in uživajo v tem, ko se jim preostali smeji. Včasih njihovo obnašanje prihaja iz nerešenih problemov doma. Na najino razmišljanje se je odzvala šolska svetovalna delavka s pogovorom zabeleženim v intervjuju.

INTERVJU S SVETOVALNO DELAVKO

Imate veliko pogovorov s problematičnimi učenci in s kakšnimi problemi največkrat pridejo do vas?

Tisti, ki so problematični, po navadi ne pridejo sami do mene, ampak jih pripeljejo njihovi sošolci ali učitelji. Sami pridejo k meni učenci, ki niso problematični ampak so v stiski in potrebujejo pogovor. Problematični učenci se po navadi ne zavedajo, da so problematični, ali pa se, in svojega obnašanja ne želijo spremeniti, zato sami ne pridejo k meni.

Kakšni so najpogostejši vzroki za njihovo obnašanje?

Vsak učenec ima različne vzroke, vsi drugače izražajo stisko. Včasih jih drugi sošolec zafrkava in se zaradi tega tudi tako obnaša.

So bolj problematični učenci ali učenke?

Je kar enakomerno razdeljeno. Učenci med seboj bolj fizično obračunavajo, učenke so bolj aktivne pri besednem nasilju. V zadnjih letih so dekleta postala bolj agresivna na socialnih omrežjih. Fantje bi hitreje obračunavali s pretepom, dekleta delajo na daljši način, z norčevanjem, klevetanjem, obrekovanjem, lažmi, izločanjem, itd...

Kako jim pomagata, da prenehajo z neprimernim obnašanjem?

Nikoli se ne želim pojaviti v vlogi kot, da sem nad nekom. Vedno je enakovredni sogovorec, vem, da so tudi učenci razgledani na različnih področjih ampak jim hočem pokazati, da imam več izkušenj. Noben človek ni slab, verjamem v pregovor »Lepa beseda lepo mesto najde«. Vedno je razlog zakaj se nekdo tako obnaša, vedno se lahko najde pozitivna stran učenca. Stiske so, ki povzročajo, da se učenec tako obnaša. Moramo vzpostaviti pozitivni stik z učencem, da mu lahko pomagamo.

Se kdaj tudi pojavijo spori tudi med učitelji in učenci?

Seveda se, predvsem v smislu, da učenci ne spoštujejo učiteljev, jim rečejo kdaj kakšno grdo besedo, v glavnem niso spoštljivi. Trudimo se, da bi bili vsi med seboj spoštljivi in da bi imeli primeren odnos, se pa vseeno zgodi, da učenec prestopi mejo. Ampak se to ne zgodi tako pogosto.

So po obisku pri vas prenehali z njihovim obnašanjem?

Velikokrat se zgodi, da se pogovorimo in se po tem obnašanje izboljša, v nekaterih primerih pa učenci vseeno nadaljujejo z neprimernim obnašanjem.

Kakšna je njihova družba?

To je odvisno od posameznika, ker pri enih se obnašanje izboljša pri nekaterih primerih pa ne. Običajno se med seboj najdejo tisti, ki so bolj živahni. Težko jih je preusmerit, da bi se družili še z ostalimi. Slaba družba jih lahko privede do tega, da ne pridejo h pouku ali izostanejo kakšno uro.

Ali njihovo domače okolje vpliva na njihovo obnašanje?

Velikokrat ja, ker se v nekaterih primerih vidi, da so starši veliko z doma in se premalo ukvarjajo s svojimi otroki. Staršem vedno svetujemo, da tudi če imajo malo časa naj ga poskušajo čim bolj kvalitetno izkoristiti z otrokom. Težava današnjega časa je tudi, da preveč časa preživimo na telefonih, računalnikih, za ekrani, otroci pa se želijo pogovarjati in potem z neprimernim obnašanjem iščejo pozornost.

Kakšne so najpogostejše kazni?

Šola ima vzgojni načrt in hišni red, razrednik je tisti, ki je nosilec oziroma določa kakšne kazni sledijo, vse pa je odvisno od primera do primera, ker nekaterim tudi vzgojni ukrep ne zaleže. Vsak primer je treba pogledat posebej, ne moreš se strogo držat ukrepa za vsak prekršek. Jaz osebno ne izrekam vzgojnih ukrepov, to je odvisno od razrednikove odločitve.

Kakšen je šolski uspeh učencev, ki jih obravnavate kot moteče?

Nekateri imajo dober uspeh, odvisno od tega kako so sposobni, po navadi če se problematično obnašajo, motijo tudi med poukom in zato ne slišijo razlage učitelja in zato jim potem tudi pada uspeh. Drugače pa bi vsi lahko imeli boljši uspeh.

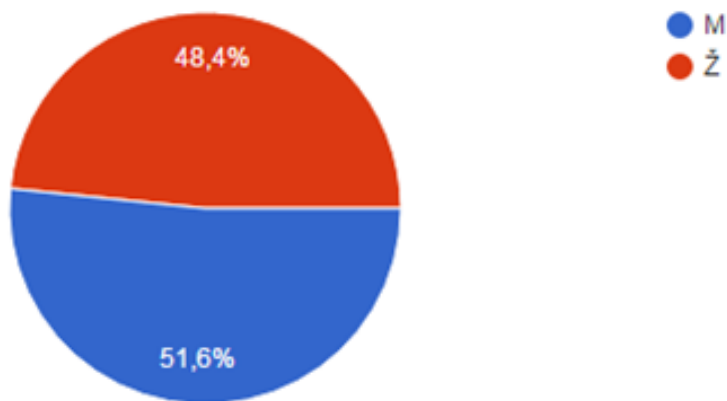
Hvala za odgovore.

ANKETA ZA UČENCE-rezultati

V anketi je sodelovalo 125 učencev.

Graf 1: Spolna sestava - učenci

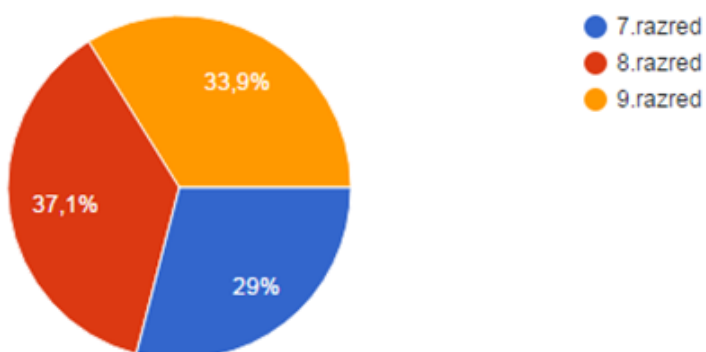
1. Spol

Na anketo je odgovarjalo 51,6 % učencev in 48,4 % učenk.

2. Razred

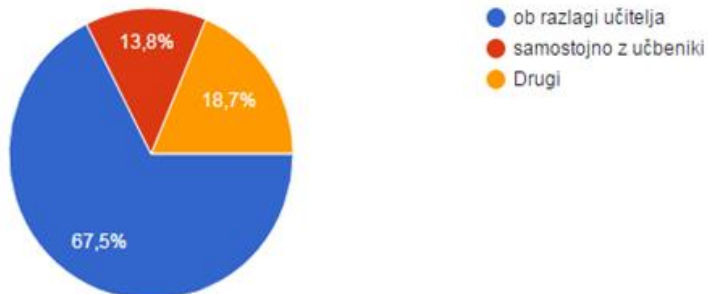
Graf 2: Učenci po razredih

Na anketo je odgovorilo 29 % učencev 7.razreda, 37,1 % učencev 8.razreda in 33,9 % učencev 9.razreda.

3. Znanje pridobivam.....

Graf 3: Kako pridobivam znanje

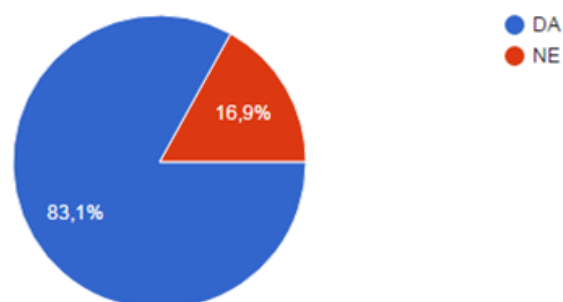

67,5 % učencev pridobiva znanje ob razlagi učitelja, 13,8 % učencev se uči samostojno z učbeniki, 18,7 % pa na druge načine.

Ta podatek je pomemben, saj kar dve tretjini učencev sledita učiteljevi interpretaciji in razlagi.

4. Ali se ti zdi, da je tišina pomemben dejavnik pri učenju?

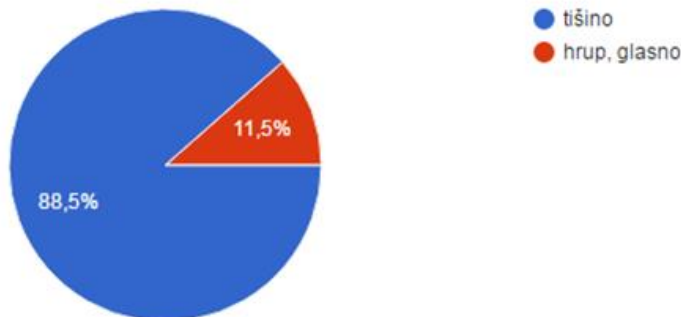
Graf 4: Vloga tišine pri učenju v šoli

83,1 % učencev meni, da tišina je pomemben dejavnik pri učenju, 16,9 % učencev pa ne misli, da je tišina pomembna.

5. Ali doma potrebuješ...

Graf 5: Vloga tišine pri učenju doma

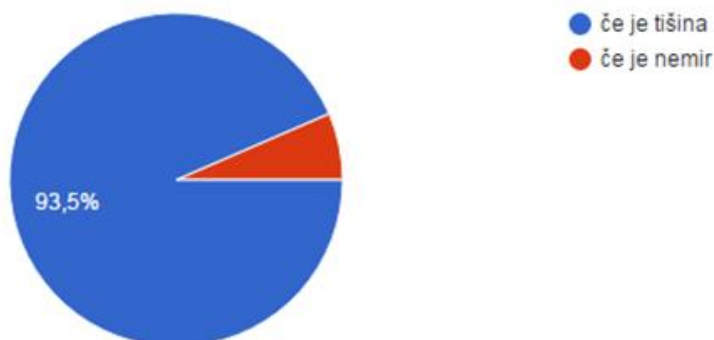

88,5 % za učenje doma potrebuje tišino, 11,5 % pa hrup.

V razgovoru so utemeljevali, da je mišljena glasba ali ljudje v okolici in da pri učenju uspejo odklopiti od okolice.

6. Kako dojemaš, slišiš razlago?

Graf 6: Dojemanje razlage učitelja

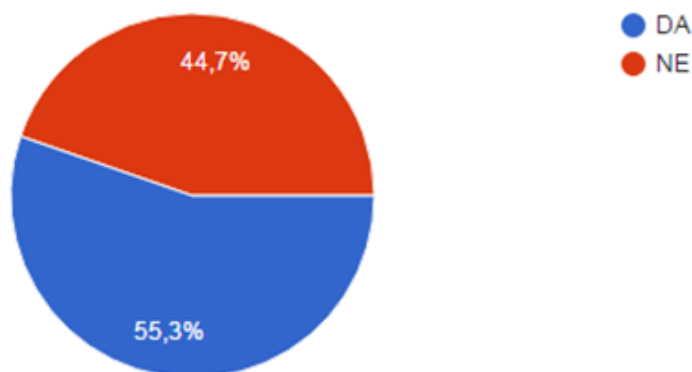

93,5 % učencev lažje sliši in dojame razlago učitelja, če je tišina, 6,5 % pa če je v razredu nemir.

V tej izjavi se je razmerje nekoliko povečalo v prid tišine. Jasno je, da potrebujemo tišino, če se želimo osredotočiti na razlago.

7. Ali lahko v tvojem oddelku nemoteno slediš pouku?

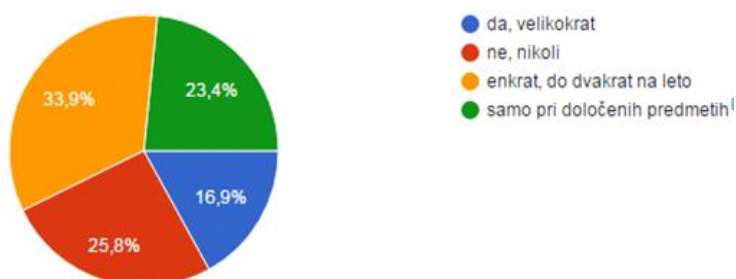
Graf 7: Sledenje pouki v oddelku

55,3 % učencev lahko v svojem oddelku nemoteno sledi pouku, 44,7 % pa ne. Ta podatek je nekoliko zaskrbljujoč. Lahko pomeni, da ne razumejo, lahko je prehitra razlaga ali pa so pojavlja moteči dejavnik.

8. Ali si ti kdaj s svojim obnašanjem motil delo v razredu?

Graf 8: Ali učenec moti pouk

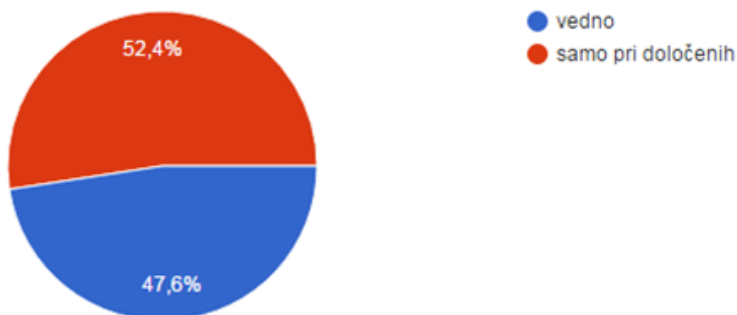

16,9 % učencev velikokrat moti delo v razredu, 25 % učencev dela nikoli ne moti, 33,9 % moti delo enkrat, do dvakrat letno, 23,4 % pa moti delo samo pri določenih predmetih.

Nad tem rezultatom sva malo presenečeni. Nisva pričakovali toliko odgovorov učencev, ki sebe prepoznajo in označijo za moteče.

9. Ali moteči učenci motijo pouk pri vseh predmetih ali samo pri določenih?

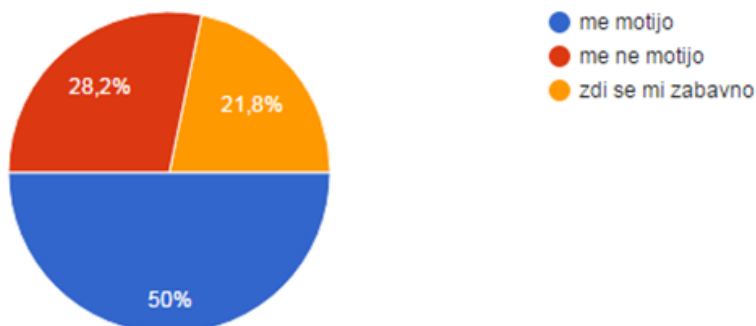
Graf 9: Ali motijo pouk povsod ali le pri določenih predmetih/učiteljih

52,4 % učencev meni, da nemirni učenci motijo delo samo pri določenih urah. 47,6 % učencev meni, da motijo pri vseh predmetih,

10. Ali te učenci, ki motijo pouk, motijo pri pouku?

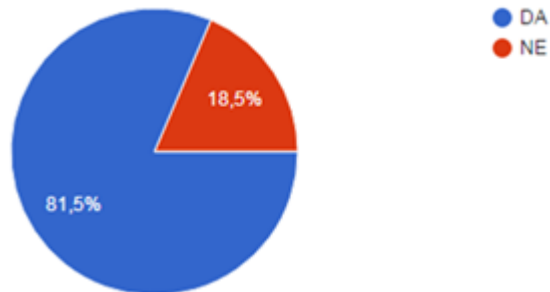
Graf 10: Ali moteči učenci ovirajo ostale

50 % učencev moteči učenci motijo, 28,2 % učencev ne motijo, 21,8 % učencem pa se zdijo zabavni. Morda so to tudi učenci, ki motijo redno in občasno pri posameznih predmetih.

11. Ali meniš, da ima učitelj možnost umiriti učenca, ki neprestano motijo pouk?

Graf 11: Ali ima učitelj možnost umiriti motečega učenca

81,5% učencev misli, da učitelj ima možnost umiriti učenca, ki moti pouk, 18,5% učencev pa meni, da ne.

12. Opiši način kako lahko učitelj ukrepa:

32,7 % učencev je, kot rešitev predlagalo modro opozorilo.

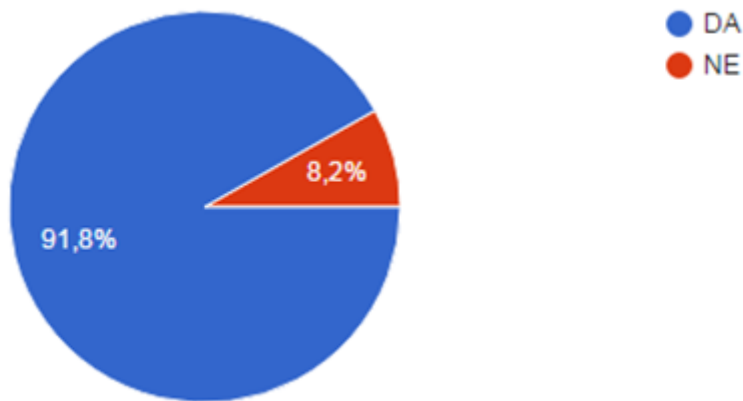
14 % je, kot rešitev predlagalo naj učitelj povzdigne glas.

Kot odgovore so napisali tudi:

- fizično nasilje,
- vzgojni ukrep,
- ustno opozori,
- naj ga presede.

13. Ali meniš, da starši vplivajo na otrokovo obnašanje?

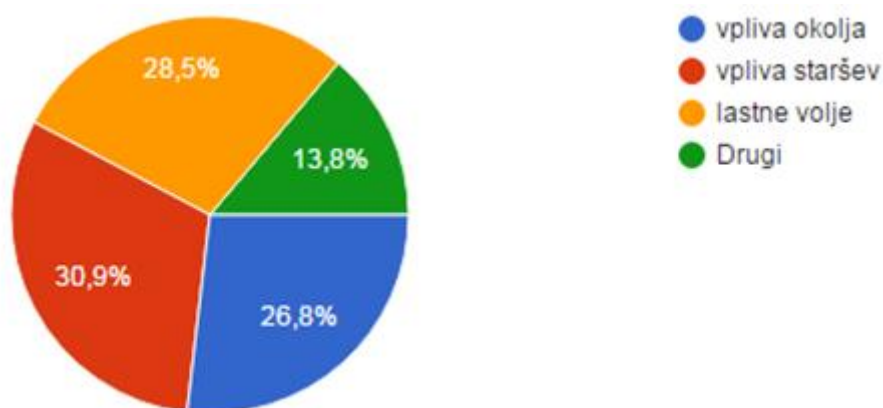
Graf 12: Vpliv staršev na otrokovo obnašanje

91,8 % učencev meni, da starši vplivajo na otrokovo obnašanje, 8,2 % pa menita, da ne.

14. Ali meniš, da je otrokovo obnašanje posledica...

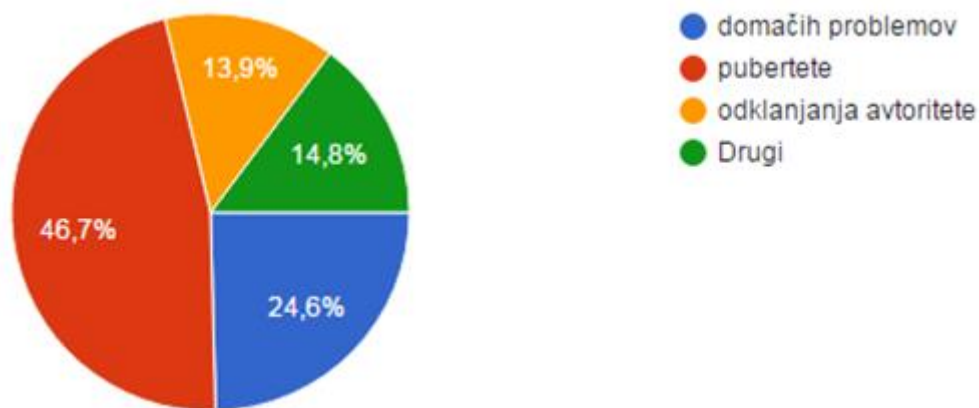
Graf 13: Vplivi obnašanja na učenca

26,8 % meni, da je obnašanje učenca posledica vpliva okolja, 30,9 % učencev meni, da je kriv vpliv staršev, 28,5 % meni, da se otrok obnaša po lastni volji, 13,8 % učencev pa je dalo drug odgovor.

15. Ali meniš, da je največ problematičnih otrok zaradi...

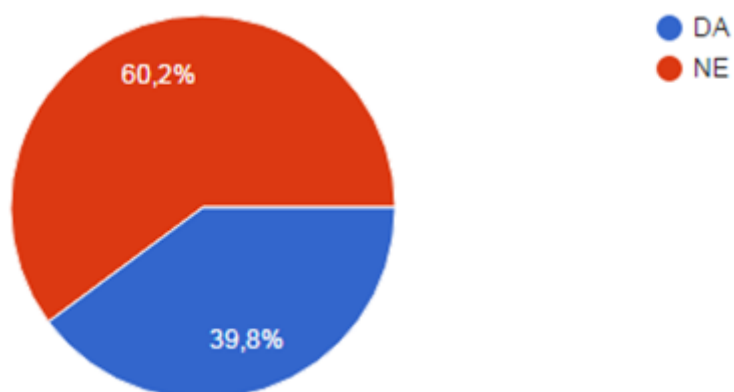
Graf 14: Vzroki za problematičnost učenca

24,6 % učencev meni, da je največ problematičnih otrok zaradi domačih problemov, 46,7 % meni, da zaradi pubertete, 13,9 % meni, da je krivo odklanjanje avtoritete, 14,8 % učencev pa je dalo drug odgovor.

16. Ali misliš, da trenutne kazni(vzgojni ukrep , opomin, modro opozorilo zaležejo?

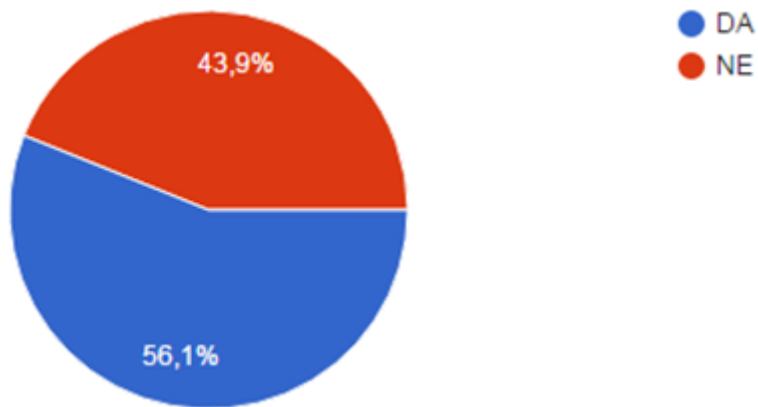
Graf 15: Ali trenutne kazni zaležejo

60,2 % meni, da trenutne kazni ne zaležejo. 39,8 % učencev meni, da zaležejo.

17. Ali misliš, da bi morali imeti strožje kazni?

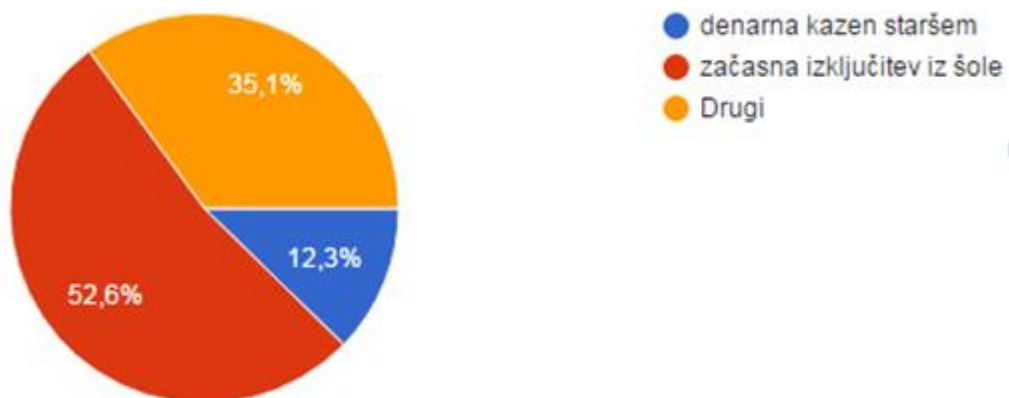
Graf 16: Ali meniš da potrebujemo strožje kazni

56,1 % učencev se strinja s strožjimi kazni, 43,9 % pa meni, da ne rabimo strožjih kazni.

18. Kakšno kazen predlagaš...

Graf 17: Predlogi kazni

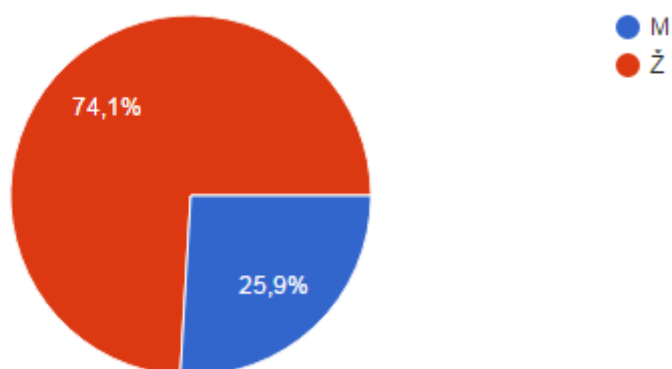
12,3 % učencev predlaga denarno kazen staršem, 52,6 % učencev predlaga začasno izključitev iz šole, 35,1 % učencev pa je predlagalo druge kazni.

ANKETA ZA UČITELJE - rezultati

V anketi je sodelovalo 27 učiteljev.

1. Spol

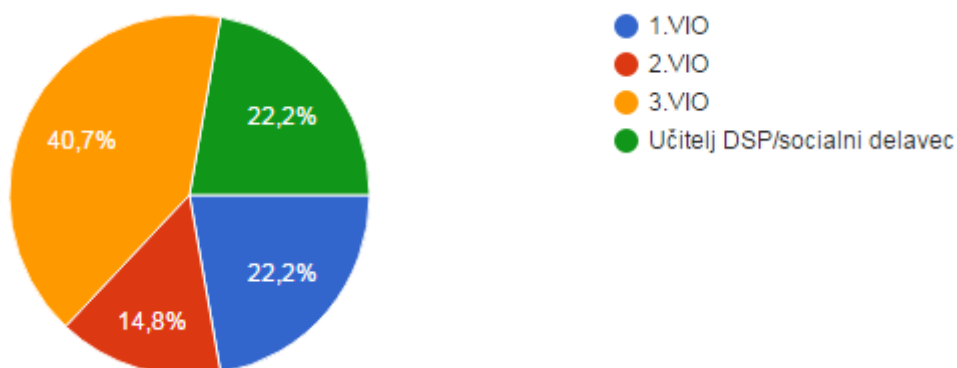
Graf 18: Spol učiteljev

Na anketo je odgovorilo 25,9 % učiteljev in 74,1 % učiteljic.

2. Učite na..

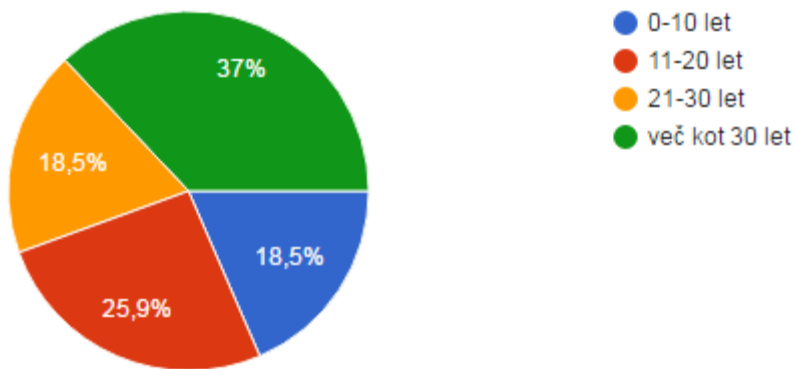
Graf 19: Razdelitev anketiranih učiteljev glede na starost učencev

22,2 % anketiranih učiteljev uči na 1.VIO, 14,8 % jih dela na 2.VIO, 40,7 % na 3.VIO in 22,2 % anketiranih učiteljev dela kot učitelj DSP ali socialni delavec.

3. Kako dolgo že delate v šolstvu?

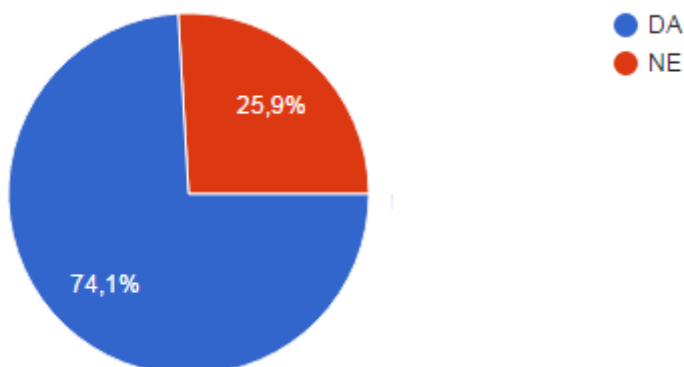
Graf 20: Delovne izkušnje učiteljev

18,5 % anketiranih učiteljev dela v šolstvu 0 - 10 let, 25,9 % jih dela v šolstvu 11 - 20 let, 18,5 % 21 - 30 let in 37 % anketiranih učiteljev dela v šolstvu 30 let in več. Torej imajo učitelji na šoli veliko izkušenj.

4. Ali menite, da je danes v razredu več disciplinskih problemov kot nekoč?

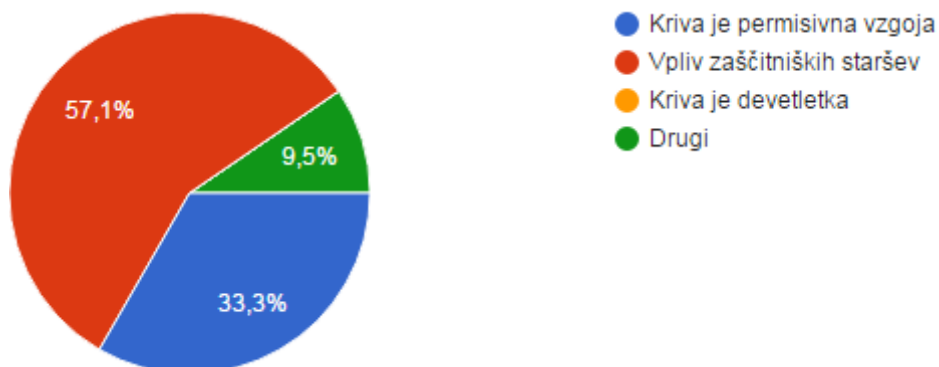
Graf 21: disciplinski ukrepi nekoč in danes

74,1 % učiteljev meni, da je danes v razredu več disciplinskih problemov kot jih je bilo včasih, 25,9 % anketiranih učiteljev pa meni, da ni več disciplinskih problemov. 40 % anketiranih učiteljev uči na 3.VIO, 37 % pa jih uči na 1. In 2.VIO. Večina učiteljev na vseh treh trijad. meni, da je danes v razredu več disciplinskih problemov, kot jih je bilo včasih.

5. Če menite, da jih je več, zakaj?

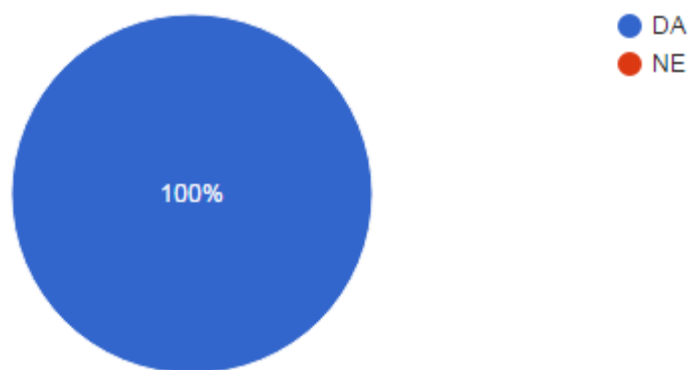
Graf 22: Vzroki za disciplinske probleme

33,3 % anketiranih učiteljev meni, da je več disciplinskih problemov zaradi permisivne vzgoje, 57,1 % meni, da je kriv vpliv zaščitniških staršev, 9,5 % učiteljev pa je dalo drug odgovor.

6. Ali ste že reševali konflikte med učenci?

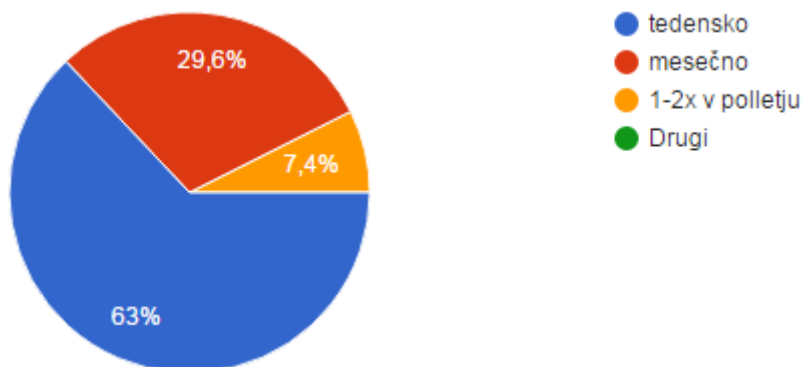
Graf 23: Ste že reševali konflikte med učenci

Vsi anketirani učitelji na naši šoli so že reševali konflikte med učenci.

7. Če da, kolikokrat v letu prihaja do konfliktov?

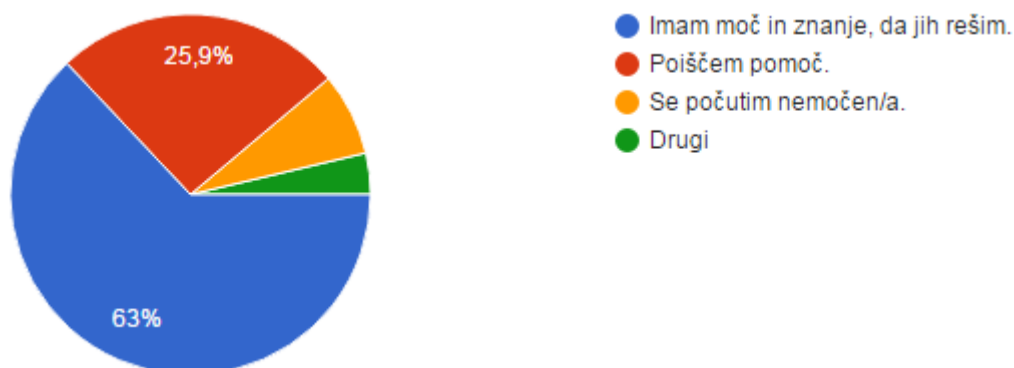
Graf 24: Število konfliktov na leto

63 % učiteljev odgovarja, da do konfliktov prihaja tedensko, 29,6 % jih odgovarja, da do konfliktov prihaja mesečno, 7,4 % pa meni da do konflikta pride 1 - 2 krat v polletju. 40 % anketiranih učiteljev uči na 3.VIO, 37% pa na 1. IN 2.VIO. Večina učiteljev iz vseh treh trijad meni, da do konfliktov prihaja tedensko, ostali pa menijo, da do konfliktov prihaja mesečno. To so večinoma učitelji dodatne strokovne pomoči, ki se praviloma ne srečujejo z dinamiko oddelka, temveč le s posamezniki.

8. Kako se počutite ob reševanju konfliktov?

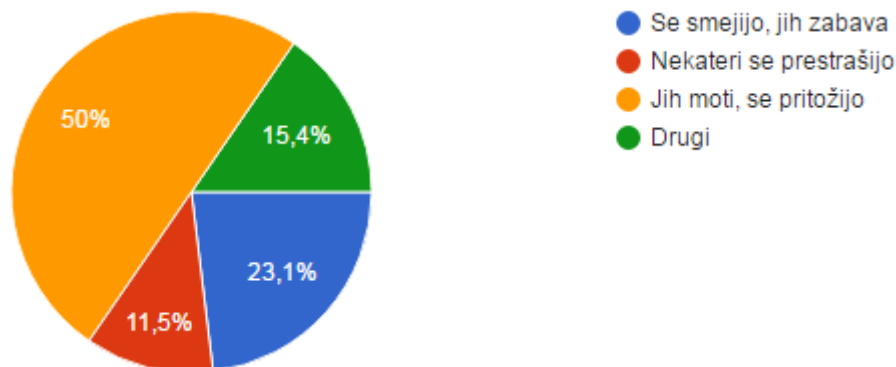
Graf 25: Kako se počutite ob reševanju konfliktov

63 % anketiranih učiteljev meni, da imajo moč in znanje, da konflikte rešijo, 25,9% poišče pomoč, 6 % se jih počuti nemočne, 5,1 % anketirancev pa je dalo drug odgovor.

9. Kako ob konfliktu v oddelku reagirajo ostali opazovalci?

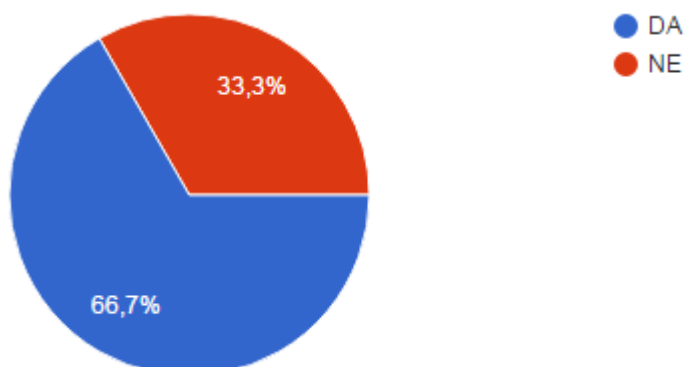
Graf 26:Kako ob konfliktu reagirajo ostali opazovalci

23,1 % učiteljev meni, da se ostali opazovalci smejiijo in jih situacija zabava, 11,5 % meni, da se nekateri prestrašijo, 50 % učiteljev meni, da to učence moti, 15,4 % učiteljev pa je dalo drug odgovor .Večina učiteljev, ki uči na 1. in 2. VIO meni, da ostale opazovalce konflikt v oddelku moti in se pritožijo. Večina učiteljev iz 3.VIO pa meni, da se večina smeje in jih zabava.

10. Se stanje po pogovoru/izrečenem ukrepu izboljša?

Graf 27:Se stanje po ukrepu izboljša

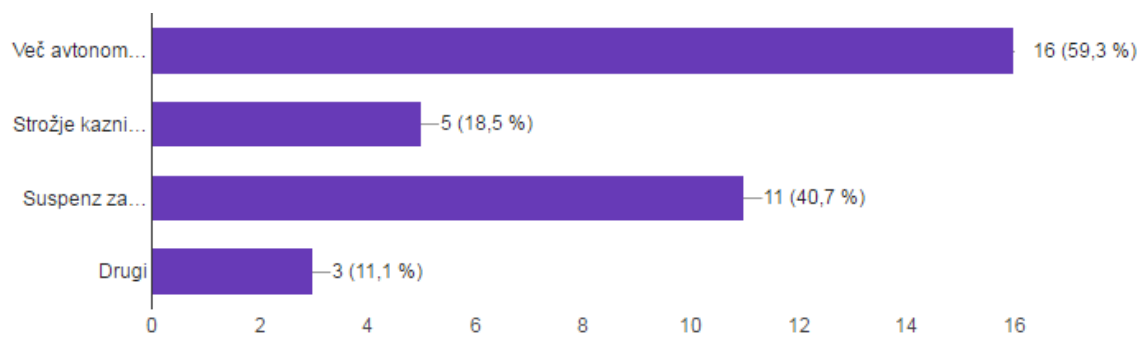

66,7 % učiteljev meni, da moteči učenci po pogovori ali ukrepu izboljšajo obnašanje, 33,3 % pa meni, da ne. Večina učiteljev, ki uči na 1. in 2.VIO meni, da se obnašanje po pogovoru izboljša, samo 10 % meni, da se stanje ne izboljša. Večina učiteljev, ki

uči na 3.VIO pa meni, da se stanje po pogovoru ali ukrepu ne izboljša.

11. Katere vzvode bi morala šola/učitelj imeti, da bi uspešno reševali težave?

Graf 28: Vzvodi učiteljev za uspešno reševanje težav

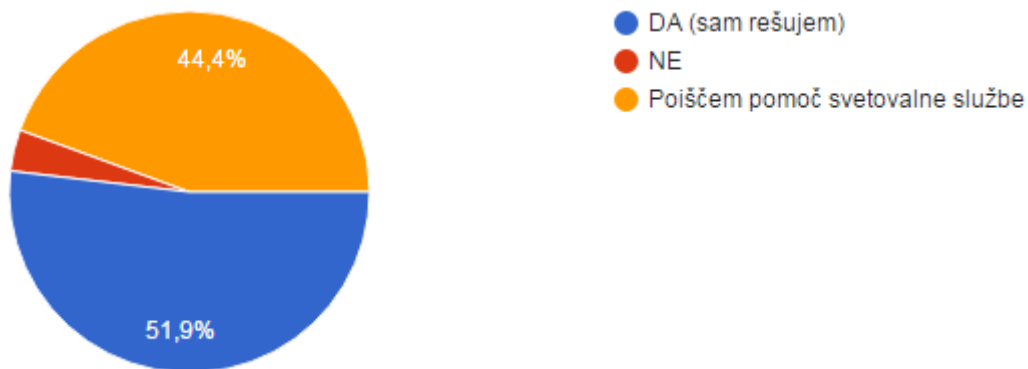

Možni odgovori so bili:

- Več avtonomije učitelja
- Strožje kazni za starše
- Suspenz za določen čas iz oddelka/šole
- Drugo: realno soočenje staršev z dano situacijo, več časa posvetiti reševanju konfliktov, več razrednih ur, delavnic ipd...

12. Ali menite, da ste pri reševanju konfliktov uspešni?

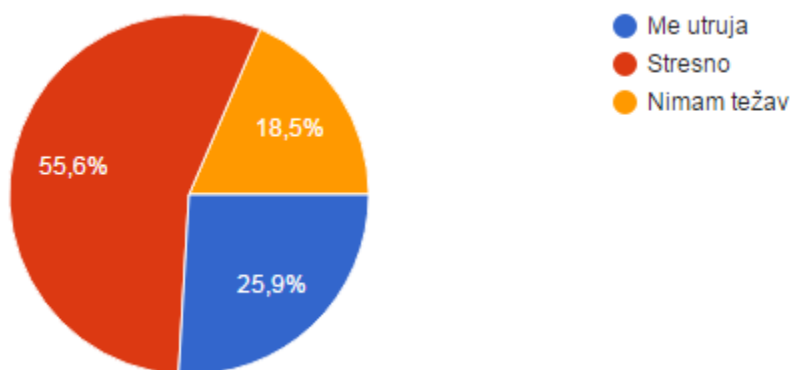
Graf 29: Uspešnost reševanja konfliktov

51,9 % sami rešujejo konflikte, 3,7 % meni, da ne znajo reševati konfliktov, 44,4 % pa v primeru konflikta poišče pomoč svetovalne službe.

13. Kako se počutite ob reševanju težav med učenci?

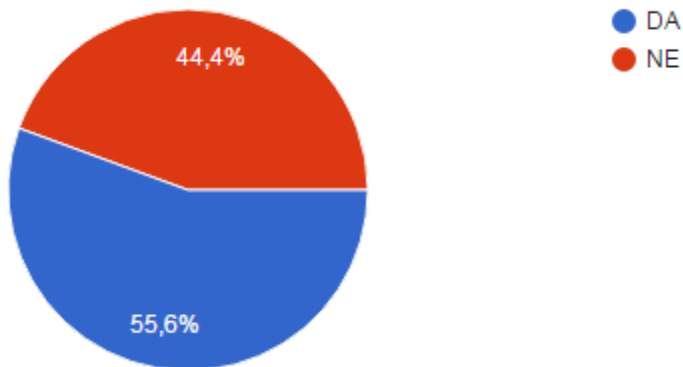
Graf 30: Kako se počutite ob reševanju težav med učenci

25,9 % učiteljev reševanje težav med učenci utruja, 55,6 % učiteljev se ob reševanju problemov počuti stresno, 18,5 % z reševanjem težav med učenci nima težav. Pomemben podatek, da več kot dve tretjini učiteljev težave, ki jih imajo učenci utrujajo in delujejo na njih stresno.

14. Ste v času svojega službovanja že naleteli na nasilje zoper učitelja?

Graf 31: Ste že naleteli na nasilje nad učiteljem

55,6 % učiteljev je v času svojega službovanja že naletelo na nasilje zoper učitelja, 44,4 % pa na nasilje zoper učitelja še ni naletelo. To je sicer vzpodbuden podatek, a glede na nekatere sošolce, ki se ne obremenjujejo z odnosom do učiteljev in delavcev šole, v odgovor dvomim. Morda nekateri nimajo opravka z vsemi učenci.

RAZPRAVA

Skozi nalogo, pogovor, ankete in sklepanja, sva prišli do sledečih zaključkov. Hipoteze, ki sva jih predstavili v začetku so bile:

1. Moteči učenci motijo pouk pri vseh predmetih.
2. Moteči učenci ne spremenijo svojega obnašanja po kaznih.
3. Večino ostalih učencev njihova dejanja ne motijo.
4. Na moteče učence vpliva tudi stanje v družini – večinoma jih starši zagovarjajo.

Prva hipoteza, ki sva jo predvidevali, je le delno potrjena, saj je delež učencev, ki meni, da so moteči učenci moteči povsod, le malo odstopa od polovice. Veliko jih je

mnenja, da je tudi odvisno pri katerem učitelju se nahajajo.

Drugo hipotezo sva potrdili. Kazni niso učinkovite, zato se tudi vzorci obnašanja ne spremenijo. Učitelj lahko reče »jaz bom še zdržal z njim te mesece, starši pa ga imajo celo življenje«. V literaturi so navedeni primeri kazni v Evropi, v Sloveniji trenutno ni drugega ukrepa kot Vzgojni načrt, ki ga ima šola.

Tretjo hipotezo morava ovreči. Četudi nekatere, predvsem starejše učence nemir zabava, vseeno potrebujejo mir za učenje in je neprimerno obnašanje in nemir vrstnikov za njih problem. Počutijo se tudi prikrajšane za delo in sodelovanje z učiteljem.

Četrta hipoteza je potrjena. Tudi v pogovoru s svetovalno službo sva potrdili to hipotezo. Predlog, kako rešiti problem, je bil strožje kazni. Ključni dejavnik so starši. Če znajo otroku postaviti meje, jih bo poznal tudi v družbi. Če teh meja ni, jih bo otrok prestopil. Odgovornost je na strani staršev. Danes je potrebno o vsem seznaniti starše, jim dopovedati, da je njihov otrok moteč. Če se s tem ne strinjajo in to javno povedo, se s tem avtonomija učitelja ruši. Brez nje tudi najboljši učitelj ne more biti učinkovit.

ZAKLJUČEK (DRUŽBENA ODGOVORNOST)

V nalogi sva ugotovili, da je danes v razredu več nemira kot ga je bilo včasih. Razlogi za neprimerno obnašanje problematičnih učencev so različni, nekateri se tako obnašajo zaradi lastne volje, nekateri zaradi okolice ali pa zaradi vpliva staršev. Velik problem je, da starši in učitelji več nimajo avtoritete in zaradi tega jih otroci več ne upoštevajo. Problematicni učenci velikokrat s svojim obnašanje iščejo pozornost, ker je drugače ne dobijo. To sva ugotovili tudi v intervjuju s svetovalno delavko, ki nama je povedala, da je velikokrat razlog za problematično obnašanje otrok to, da nimajo pozornosti staršev in se s starši ne pogovarjajo toliko, kolikor bi si želeli. Zato z neprimernim obnašanje izsilijo pozornost. Povedala nama je tudi, da je razlika med konflikti, ki jih imajo dečki in deklice. Fantje si velikokrat želijo konflikt razrešiti skozi fizično nasilje, dekleta pa z ignoriranjem, žaljivkami, izločevanjem. Ko iščemo vzroke za neprimerno obnašanje, je lahko kriva tudi družba sovrstnikov, ki si jo izberejo.

Več kot polovica učiteljev meni, da se po pogovoru ali izrečenem ukrepu problematično vedenje učencev izboljša. To je značilno bolj za nižjo stopnjo. Več težav je na tretji triadi. Tudi vzgojni ukrepi nimajo velike teže. Zakonodaja govori večinoma o pravicah. Večina učencev meni, da bi morale biti kazni strožje. Nimamo pa odgovorov za te kazni. Odgovornost za otroka nosijo starši. Torej je tudi kazen njihova odgovornost. Potem je lahko primerna denarna kazen ali suspenz za določen čas od pouka. Pri tem bo morda kdo vprašal, kako je s pravico do obiskovanja pouka. Odgovor je preprost. Pouk poteka za vse, ki se držijo pravil. Nedopustno bi bilo, da je pravica enega nad pravico ostalih.

Meniva, da bi bilo manj problematičnih učencev, če bi se starši več pogovarjali z otroci in jih naučili spoštovanja do ostalih ljudi. Učenci bi se morali zavedati svojega obnašanja in prevzeti odgovornost ter ga poskušali spremeniti. Meniva, da bi se morali bolj zavzeti za to, da se učenci naučijo sami reševati svoje konflikte, saj jim bo to pomagalo reševati probleme skozi življenje.

Ugotovili sva, da je tudi vloga učitelja je vedno manjša. Nimajo več avtoritete, ker ne smejo povzdigniti glasu, ne smejo užaliti učenca in ne smejo učenca udariti. Neprimerno obnašanje učencev pa velikokrat preseže mejo. Večino učiteljev reševanje težav v oddelku utruja. Problem se pojavi, ko se tudi starši postavijo na stran svojega otroka in mu s tem dajo vedeti, da mu je vse dovoljeno. Kako naj torej učitelj svoje poslanstvo opravlja kvalitetno, če je neprestano v stresu in ga reševanje težav utruja. V oddelku ima preko 25 ali celo 28 učencev, učence s posebnimi potrebami in ostale. Na koncu pa seveda ostali. Tisti, ki ne motimo, ki se učimo, ki sodelujemo. Učitelj nas včasih niti ne opazi. Ne delamo nemira, se ne prepiramo, pišemo naloge, opazujemo prepire, dobimo naloge, ki bi jih lahko rešili ob razlagi učitelja, a se ta ukvarja z nemirnežem in prepirljivcem. Kje je torej odgovor? Tudi če bi na glas opozorili na krivico »poštenih«, se ne bi zgodilo nič. Kako to veva? V pogovoru z mentorico, ki je opisala, kako je učiteljica opozorila javnost, ministrstvo, da država plača razredništvo 1,5 € do 2 € na oddelek (koliko je potem vreden posamezen učenec?), se ni zgodilo nič. Tako se tudi sedaj ne bo. Prav pa je, da se tudi kdaj o tem spregovori na glas. Smo postali družba, ki o nekaterih temah ne govori, si stiska ušesa in oči.

PRILOGE

ANKETA ZA UČENCE

Spol M Ž

Razred 7 8 9

1. Znanje dobivam..

a) ob razlagi učitelja

b) samostojno z učbeniki

c) drugo : _____

2. Ali se ti zdi, da je mir in tišina pomemben dejavnik pri učenju?

DA

NE

3. Ali doma potrebuješ za učenje....

a) tišino

b) hrup, glasno

4. Kako dojemaš, slišiš razlago učitelja..

a) če je tišina

b) če je nemir

5. Ali lahko v tvojem oddelku nemoteno slediš pouku?

DA NE

6. Ali si ti kdaj s svojim obnašanjem motil delo v razredu

a) da, velikokrat

b) ne, nikoli

c) enkrat, do dvakrat na leto

d) samo pri določenih predmetih

7. Ali moteči učenci motijo pouk pri vseh predmetih ali samo pri določenih?

a) vedno

b) samo pri določenih

8. Ali te učenci, ki motijo pouk ovirajo pri pouku?

a) me motijo

b) me ne motijo

c) zdi se mi zabavno

9. Ali meniš, da ima učitelj možnosti umiriti učenca, ki neprestano moti pouk?

DA NE

10. Opiši način kako lahko učitelj ukrepa:

11. Ali meniš, da starši vplivajo na otrokovo obnašanje?

DA NE

12. Ali meniš, da je otrokovo obnašanje posledica

a) vpliva okolja

b) vpliva staršev

c) lastne volje

d) drugo: _____

13. Ali meniš, da je največ problematičnih otrok zaradi

a) domačih problemov

b) pubertete

c) odklanjanja avtoritete

d) drugo: _____

14. Ali misliš, da trenutne kazni (vzgojni ukrep, modro opozorilo) zaležejo?

DA NE

15. Ali meniš, da bi morali imeti strožje kazni?

DA NE

16. Kakšno kazen predlagaš

a) denarna kazen staršem

b) začasna izključitev iz šole

c) drugo: _____

ANKETA ZA UČITELJE

1. Spol M Ž

2. Učite na: 1. VIO 2. VIO 3. VIO Učitelj DSP/socialni delavec

3. Kako dolgo že delate v šolstvu:

- a) 0-10 let
- b) 11-20 let
- c) 21-30 let
- d) več kot 30 let

4. Ali menite, da je danes v razredu več disciplinskih problemov, kot nekoč:

 DA NE

5. Če menite, da jih je več, zakaj?

- a) Kriva je permisivna vzgoja
- b) Vpliv zaščitniški staršev
- c) Kriva je devetletka
- d) drugo:

6. Ali ste že reševali konflikte med učenci?

 DA NE

7. Če da, kolikokrat v letu prihaja do konfliktov?

- a) tedensko
- b) mesečno
- c) 1-2x v polletju
- d) drugo:

8. Kako se počutite ob reševanju konfliktov?

- a) imam moč in znanje, da jih rešim
- b) poiščem pomoč
- c) se počutim nemočen/a
- d) drugo:

9. Kako ob konfliktu v oddelku reagirajo ostali opazovalci?

- a) se smeji, jih zabava
- b) nekateri se prestrašijo
- c) jih moti, se pritožijo
- d) drugo:

10. Se stanje po pogovoru/izrečenem ukrepu izboljša?

DA NE

11. Katere vzroke bi morala šola/ učitelj imeti, da bi uspešno reševali težave?

- a) več avtonomije učitelja
- b) strožje kazni za starše
- c) suspenz za določen čas iz oddelka/ šole
- d) drugo:

12. Ali menite, da ste pri reševanju konfliktov uspešni?

- a) DA (sam rešujem)
- b) NE
- c) poiščem pomoč svetovalne službe

13. Kako se počutite ob reševanju težav med učenci?

- a) me utruja
- b) stresno
- c) nimam težav

14. Ste v času svojega službovanja že naleteli na nasilje zoper učitelja?

DA NE

VIRI IN LITERATURA:

Alenka Šelih, Otrokove pravice, šolska pravila in nasilje v šoli, Ljubljana, Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti, 1996

Richard Cohen, Vrstniki razrešujejo konflikte, Ljubljana, Zavod Rakmo, 2012

SPLETNI VIRI

Vir 1: <http://www.delo.si/novice/slovenija/nasilje-v-solah-sovrazniki-v-razredu-in-nemoc-sistema.html> (28. 1. 2017)

Vir 2: <http://dk.fdv.uni-lj.si/dela/Lukezic-Vanja.PDF> (30. 1. 2017)

Vir 3: <http://focus.de/6539760>(30. 1. 2017)

Vir 4: <http://4d.rtvsllo.si/arhiv/na-tretjem/174338816> (30. 1. 2017)

Vir 5: <http://www.solazaravnatelj.si/ISBN/978-961-6637-24-4.pdf> (30. 1. 2017)

Vir 6: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/2006-01-3535?sop=2006-01-3535> (30. 1. 2017)

Vir 7:

<https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina?urlid=200876&stevilka=3364>